

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ

освітньо-професійна програма «Туризм»

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

Полтава
2025 - 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Спеціалізовані види туризму для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 Туризм і рекреація.

Мова викладання державна

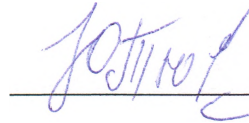
Розробник: Людмила Чіп, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, к.е.н., доцент
«01» вересня 2025 року

Людмила ЧІП

Погоджено гарантом освітньої програми «Туризм»

«01» вересня 2025 року

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація»
протокол від 01 вересня 2025 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Олена ЄГОРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	2 (242ТР_бд_2024)
Семестр	4
Лекції (годин)	24
Практичні заняття (годин)	16
Самостійна робота (годин)	80
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо сутності, класифікації та особливостей організації спеціалізованих видів туризму з урахуванням норм законодавства і стандартів безпеки, а також набуття практичних навичок у проєктуванні, просуванні та презентації спеціалізованих туристичних продуктів.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Основи туризмознавства, Фізичне виховання, Туристичне краєзнавство, Туристичне країнознавство, Основи музеєзнавства та організація екскурсійних послуг.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові):

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

5. Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів .

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

**Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними
результатами навчання**

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з організації спеціалізованих видів туризму, а також світоглядних та суміжних наук.
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Знати і розуміти основні форми і види спеціалізованого туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку.
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	Вміти пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору з позиції особливостей організації спеціалізованих видів туризму.
ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації спеціалізованих видів туризму та технології обслуговування туристів.
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.	Вміти виявляти проблемні ситуації у професійній сфері та пропонувати шляхи їх розв'язання.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення).

Наочні методи (демонстрування, спостереження).

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення і відповідальності за порушення правил, оперативний контроль).

Інтерактивні методи (дискусії, ситуаційні кейси).

Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

Методи усного контролю (бесіда, доповідь).

Методи письмового контролю (контрольна робота, реферат).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму.

Спеціалізований туризм. Чинники та критерії сегментації споживачів туристичних послуг. Функції спеціалізованого туризму. Туристсько-рекреаційний потенціал. Туристичні ресурси. Мотиваційні чинники в спеціалізованих видах туризму.

Тема 2. Гастрономічний туризм. Сутність та класифікація гастрономічного туризму.

Всесвітня асоціація гастрономічних подорожей. Поняття гастрономічного туризму та його тлумачення. Організаційні форми гастрономічного туризму та їх соціально-економічне значення. Види гастрономічного туризму. Сучасні тенденції розвитку гастрономічного туризму за кордоном та в Україні. Об'єкти гастрономічних подорожей.

Тема 3. Релігійний туризм. Сутність та види релігійного туризму. Релігійний туризм як складова сучасної індустрії туризму. Релігійні тури та об'єкти паломництва. Релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості. Центри християнської релігії. Ісламські релігійні свята. Католицькі релігійні свята. Ламаїстські релігійні традиції. Синтоїстська релігія. Особливі релігійні дати та особливості їх святкувань у туристично-релігійному турі.

Тема 4. Промисловий туризм. Сутність промислового туризму та основні його ознаки. Причини та тенденції розвитку промислового туризму. Цілі та види промислового туризму. Основні ідеї та особливості маршрутів промислового туризму. Історичні аспекти та сучасні тенденції розвитку промислового туризму. Класифікація об'єктів промислового туризму. Особливості та характерні риси промислового туризму в країнах світу та в Україні. Промислові центри. Перспективи розвитку промислового туризму та промислових екскурсій в Україні.

Тема 5. Лікувальний туризм. Сутність та поняття лікувального туризму. Медичні послуги та лікувально-оздоровчі поїздки. Здоров'я та стан організму. Всесвітня організація охорони здоров'я. Стан здоров'я та види лікувального туризму. Медичний та лікувально-оздоровчий туризм країн світу та України. Система охорони здоров'я. Особливості фінансової складової лікувального туризму. Організації та об'єднання медичного туризму світу. SPA та Check-up туризм як складові лікувального туризму. Проблеми та перспективи лікувального туризму в Україні.

Тема 6. Культурний туризм . Фактори та ознаки культурного туризму. Масовий та елітарний культурний туризм. Вплив глобальних технологій та види та типи культурного туризму. Вплив психології та освіти людини на вид культурного туризму. Форми та прояви культурного туризму. Національна складова культурного туризму. Глобалізація та глокалізація та їх вплив на культурний туризм. Місце культурного туризму України в світовій індустрії туризму. Культурні та архітектурні пам'ятки, історичні та мистецькі цінності в культурному туризмі. Потенціал розвитку культури та культурний туризм країн світу та України.

Тема 7. Фестивальний туризм. Основні поняття та функції фестивального туризму. Фестивальний туризм як новий сегмент туристичної діяльності. Взаємозв'язок подієвого та фестивального туризму. Фестивальні види і підвиди культурно-розважального туризму в працях українських та закордонних вчених. Рейтинги фестивалів різних країн світу та їх місце у фестивальному туризмі. Фестивальний туризм як форма і спосіб адаптації видів соціокультурної діяльності. Напрямки розвитку фестивального туризму у віті та Україні.

Тема 8. Активний туризм. Етапи розвитку активного туризму. Класифікація видів активного туризму. Складові та структурні елементи різних видів активного туризму. Ландшафтно-природні та екологічні аспекти при оцінці рекреаційних територій в активному туризмі. Пішохідний туризм. Гірський туризм. Лижний туризм. Спелеотуризм. Велосипедний туризм. Автомобільний туризм. Екстремальний туризм. Техніко-технологічні вимоги та питання безпеки в активних видах туризму. Медичне супроводження в активних видах туризму. Розвиток активних видів туризму в різних країнах світу та в Україні.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти 242ТР_бд_2024			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
Тема 1. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму.	12	2	2	8
Тема 2. Гастрономічний туризм.	16	4	2	10
Тема 3. Релігійний туризм.	16	4	2	10
Тема 4. Промисловий туризм.	14	2	2	10
Тема 5. Лікувальний туризм.	16	4	2	10

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти 242ТР_бд_2024			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
Тема 6. Культурний туризм.	14	2	2	10
Тема 7. Фестивальний туризм.	14	2	2	10
Тема 8. Активний туризм.	18	4	2	12
Усього годин	120	24	16	80

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 242ТР_бд_2024
Тема 1. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму.	2
Тема 2. Гастрономічний туризм.	2
Тема 3. Релігійний туризм.	2
Тема 4. Промисловий туризм.	2
Тема 5. Лікувальний туризм.	2
Тема 6. Культурний туризм.	2
Тема 7. Фестивальний туризм.	2
Тема 8. Активний туризм.	2
Разом	16

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 242ТР_бд_2024
Тема 1. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму.	8
Тема 2. Гастрономічний туризм.	10
Тема 3. Релігійний туризм.	10
Тема 4. Промисловий туризм.	10
Тема 5. Лікувальний туризм.	10
Тема 6. Культурний туризм.	10
Тема 7. Фестивальний туризм.	10
Тема 8. Активний туризм.	12
Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по навчальній дисципліні «Спеціалізовані види туризму».

Реалізація даного напрямку роботи по дисципліні «Спеціалізовані види туризму» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачається шляхом підготовки та написання реферату, який виконується здобувачем вищої освіти в межах самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи (підготовка конспекту, реферату). Контрольна робота. Екзамен.
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	
ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів .	
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання завдань на практичних заняттях (ситуаційні кейси)	підготовка конспекту	підготовка реферату	аудиторна контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму.	2	2				4
Тема 2. Гастрономічний туризм.	2	2				4
Тема 3. Релігійний туризм.	2	2		12		16
Тема 4. Промисловий туризм.	2	2				4
Тема 5. Лікувальний туризм.	2	2				4
Тема 6. Культурний туризм.	2	2		12		16
Тема 7. Фестивальний туризм.	2	2				4
Тема 8. Активний туризм.	2	2		12		28
Всього	16	16	12	36		80
Екзамен	-	-	-	-	20	20
Разом	16	16	12	36	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях (ситуаційні кейси)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти виконав практичне завдання без помилок або без суттєвих помилок. Продemonстрована здатність до вміння на високому (відмінному, дуже доброму або доброму) рівні: використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; показувати знання і розуміння основних форм і видів туризму, їх поділу; здатність пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів з дотриманням стандартів якості і норм безпеки; виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти може на високому рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1	Здобувач вищої освіти виконав практичне завдання з помилками. Продemonстрована здатність до вміння на задовільному рівні: використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; показувати знання і розуміння основних форм і видів туризму; здатність пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів з дотриманням стандартів якості і норм безпеки; виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти може на достатньому (задовільному) рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення запланованих програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку невиконаного завдання, невміння відповісти на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання завдань самостійної роботи

Конспект

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Наявний теоретичний матеріал повністю розкриває сутність досліджуваної теми, показує відмінний, дуже добрий або добрий рівень розуміння базових понять з теорії туризму та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, основних форм і видів туризму. Здобувач вищої освіти демонструє високу здатність пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, опановувати процеси і технології організації роботи суб'єктів туристичного бізнесу, туристичного процесу, окремих його підсистем, з дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти і пропонувати шляхи розв'язання проблемних ситуацій. Конспект поданий з виділенням і систематизацією головного матеріалу,

Кількість балів	Критерії оцінювання
	розкриттям сутності предмета. Занотовані та розкриті питання свідчать про високий рівень розуміння матеріалу і здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, що дає можливість високо оцінити формування запланованих компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1	Наявний стислий конспект, що розкриває основні питання теми. Законспектовано не менш ніж 75% матеріалу, при цьому розкрита сутність поставлених питань. Наявний теоретичний матеріал засвідчує задовільний рівень розуміння базових понять з теорії туризму та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, основних форм і видів туризму. Здобувач вищої освіти демонструє задовільну здатність пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, опановувати процеси і технології організації роботи суб'єктів туристичного бізнесу, туристичного процесу, окремих його підсистем, з дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти і пропонувати шляхи розв'язання проблемних ситуацій. Занотовані та розкриті питання свідчать про середній рівень розуміння матеріалу і здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, що дає можливість оцінити формування запланованих компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на задовільному рівні.
0	Відсутній конспект, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Реферат

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-12	Здобувач вищої освіти отримує у випадку, якщо реферат відповідає визначеним критеріям щодо змісту та оформлення, здобувач вищої освіти здійснив його захист шляхом відповіді на питання, що свідчить про відмінний рівень отриманих навичок самостійної підготовки. Показано високий рівень знань теоретичної підготовки і можливості використання на практиці базових понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук, знання і розуміння основних форм і видів туризму. Продемонстровано високу здатність опановувати процеси підготовки та організації туристичного процесу діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, можливості застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти опрацював достатню кількість літературних джерел та статистичної інформації. Здобувач вищої освіти проявив відмінний рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
7-9	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про середній рівень отриманих навичок самостійної підготовки, правильності інтерпретацій визначень та категорій. Показано добрий рівень теоретичної підготовки і можливості використання на практиці базових понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук, знання і розуміння основних форм і видів туризму. Продемонстровано достатньо високу (дуже добру або добру) здатність опановувати

Кількість балів	Критерії оцінювання
	процеси підготовки та організації туристичного процесу діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, можливості застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти опрацював достатню кількість літературних джерел та статистичної інформації. Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
4-6	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відносно позитивного захисту реферату: Захист містить неповні відповіді на питання, помилки або нерозуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про задовільний базовий рівень теоретичної підготовки і можливості використання на практиці базових понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук, знання і розуміння основних форм і видів туризму. Продemonстровано задовільну здатність опановувати процеси підготовки та організації туристичного процесу діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, можливості застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти опрацював невелику, мінімально достатню кількість джерел інформації. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
1-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку незадовільного захисту реферату, неточної та неповної відповіді на питання, допускає помилки, демонструє нерозуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про незадовільний базовий рівень базовий рівень теоретичної підготовки і можливості використання на практиці базових понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук, знання і розуміння основних форм і видів туризму. Продemonстровано незадовільну здатність опановувати процеси підготовки та організації туристичного процесу діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, можливості застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти опрацював невелику кількість джерел інформації. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленого реферату або повної невідповідності тематики реферативної роботи вимогам за змістом і оформленням, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Аудиторна контрольна робота (за одну контрольну роботу)

Кількість балів	Критерії
Теоретичні питання (3 теоретичні питання)	
10-12	Теоретичні питання містять повну змістовну відповідь, визначено основні категорії, їх сутність та значення. Проявлений відмінний рівень знань теоретичної підготовки та дана правильна інтерпретація визначень та категорій, правильне розуміння принципів і методів організації та технологій обслуговування туристів, повністю розкриває їх сутність та значення. Здобувач вищої освіти показує спроможність застосовувати набуті теоретичні знання для інтерпретування та розв'язання практичних завдань, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
7-9	Відповідь на питання дана з незначними помилками, теоретичний матеріал не повністю висвітлено. Контрольну роботу виконано з деякими неточностями трактування теоретичного матеріалу, у поясненнях не повністю розкрито зміст питання. Проявлений добрий рівень знань теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій, правильне розуміння принципів і методів організації та технологій обслуговування туристів, їх сутність та значення. Здобувач вищої освіти показує спроможність застосовувати набуті теоретичні знання для інтерпретування та розв'язання практичних завдань, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни на доброму рівні.
4-6	Відповідь на питання дана з омилками, теоретичний матеріал не повністю висвітлено. Контрольну роботу виконано з неточностями трактування теоретичного матеріалу, у поясненнях не повністю розкрито зміст питання. Проявлений задовільний рівень знань теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій, правильне розуміння принципів і методів організації та технологій обслуговування туристів, їх сутність та значення. Здобувач вищої освіти показує низьку спроможність застосовувати набуті теоретичні знання для інтерпретування та розв'язання практичних завдань, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни на задовільному рівні.
1-3	Завдання виконано фрагментарно, є значні помилки та теоретичний матеріал не висвітлено належним чином. Контрольну роботу виконано зі значними неточностями трактування теоретичного матеріалу, у поясненнях не розкрито зміст. Проявлений незадовільний рівень знань теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій. Показано низький рівень базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук, проявляє знання і розуміння основних форм і видів туризму, їх поділ. Здобувач вищої освіти демонструє низький рівень здатності пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, принципи і методи організації та технології обслуговування туристів. Здобувач вищої освіти показує низьку спроможність застосовувати набуті теоретичні знання для інтерпретування та розв'язання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни на задовільному рівні.
0	Відсутність виконаного контрольного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Кількість балів	Критерії оцінювання
Для теоретичних питань 1-2 (оцінюють кожне питання по 5 балів, максимальна сума – 10 балів)	
5	Проявлений високий рівень теоретичної підготовки. Показані всебічні, систематичні та глибокі знання з дисципліни. Показані відмінні знання, високу здатність до розуміння та вміння пояснювати: – базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; – основні форми і види туризму, їх поділу; – особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти проявив відмінний рівень досягнення результатів навчання.
4	Проявлений добрий рівень теоретичної підготовки Показані систематичні і достатньо глибокі знання Показаний добрий рівень знань, здатності до розуміння та вміння пояснювати: – базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; – основні форми і види туризму, їх поділу; – особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень досягнення результатів навчання.
3	Проявлений задовільний рівень теоретичної підготовки, знань з дисципліни. Показаний середній рівень знань, здатності до розуміння та вміння пояснювати: – базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; – основні форми і види туризму, їх поділу; – особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень досягнення результатів навчання.
1-2	Проявлений незадовільний рівень теоретичної підготовки, знань з дисципліни. Показаний низький рівень знань, здатності до розуміння та вміння пояснювати: – базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, світоглядних та суміжних наук; – основні форми і види туризму, їх поділу; – особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень досягнення результатів навчання.
0	Відсутність відповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Для завдання 3 (задача-ситуація 10 балів)	
9-10	Завдання виконані без помилок. Проявлений відмінний рівень вміння аналізувати ситуацію та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

Кількість балів	Критерії оцінювання
	Показані відмінні знання, оволодіння і вміння використовувати на практиці: – базових понять з теорії туризму, основні форми і види туризму, особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів; – методичного інструментарію організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Продемонстрований відмінний рівень отриманих програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
7-8	Завдання в цілому виконано успішно. Пояснення ситуації виконані без помилок або з незначними неточностями, у висновках допущені неточності або незначні помилки. Показані добрі знання, оволодіння і вміння використовувати на практиці: – базових понять з теорії туризму, основні форми і види туризму, особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів; – методичного інструментарію організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Продемонстрований добрий рівень отриманих програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
3-6	Виявлені труднощі в практичному поясненні ситуації. Допущені помилки у коментарях та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння аналізувати та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень. Показані задовільні знання, оволодіння і вміння використовувати на практиці: – базових понять з теорії туризму, основні форми і види туризму, особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів; – методичного інструментарію організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Продемонстрований задовільний рівень отриманих програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
1-2	Допущені принципові помилки у поясненні ситуації. Проявлений низький рівень вміння аналізувати та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень. Показані незадовільні знання, оволодіння і вміння використовувати на практиці: – базових понять з теорії туризму, основні форми і види туризму, особливості організації рекреаційно-туристичного простору; – принципів і методів організації та технології обслуговування туристів; – методичного інструментарію організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, виявлення проблемних ситуацій та шляхи їх розв'язання. Продемонстрований низький рівень розуміння практичних завдань, незадовільний рівень отриманих програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0-20	Разом

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, PowerPoint, мультимедійне обладнання (проектор, екран), дошка аудиторна. Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua/>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>).

Перелік інструментів, обладнання, устаткування потрібного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує 424, 425 навчальні аудиторії.

13. Політика навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання:

Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/informaciyno-analitychni-dokumenty>

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Спеціалізовані види туризму».

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4>

Оскарження результатів оцінювання. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproosinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Богатирьова Г.А., Головань М.Г., Горіна Г.О., Коптева Т.С., Літвінова-Головань О.П., Снігур К. В. Спеціалізований туризм: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 173 с.
2. Борисова О.В. Спеціалізований туризм: навч. посібник. Київ: Кондор, 2024. 360 с.
3. Добрянська Н.А., Саркісян Г.О., Шепелева О.В. Спеціалізований туризм: навч. посібник у 3-х ч. Одеса: ОНТУ, 2024. 120 с.
4. Мазаракі А.А., Ткаченко Т.І., Дупляк Т.П. Спеціалізований туризм: підручник. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 576 с.
5. Мальська М.П., Гамкало М.З., Романів П.В. Активний туризм: теорія та практика: підручник. Київ : ФОП Піча Ю.В., 2024. 248 с.
6. Про туризм : Закон України» від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

Допоміжні

1. Васильєва О., Домашенко С., Каптюх Т. Спеціалізований туризм як система креативних індустрій. *Економіка та суспільство*, 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-54>.
2. Географія туризму: екологічний туризм : підручник / В. В. Тарасова, І. К. Нестерчук, І. М. Ковалевська, А. С. Осіпчук. Київ : SBA Print, 2021. 252 с.
3. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. *Інтелект XXI*. 2020. № 6. С. 51–57. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/11.pdf.
4. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Антонюк Н. В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти) : навч. посібник. Київ : Каравела. 2022. 234 с.
5. Мальська М. П., Грицишин А. Т., Білоус С. В., Топорницька М. Я. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібник. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.
6. Мальська М. П., Малюга Л. А., Масюк Ю. О. Міжнародний курортний спа-менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 272 с.
7. Мальська М. П., Філь М. І., Пандяк І. Г. Гастрономічний туризм : навч. посібн. Київ : Каравелла, 2021. 304 с.
8. Нестерчук І. К. Гастрономічний туризм Правобережного Полісся України: теорія, методологія і практика досліджень : монографія / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. Житомир : Євро-Волинь, 2023. 549 с.
9. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 430 с.
10. Яготін Р.С., Болтоматіс Д.В., Халайджі С.В., Павлова Н.В. Спеціалізований туризм (активний туризм): конспект лекцій. Одеса : ОНАХТ, 2020. 45 с.

Інформаційні ресурси Інформаційні ресурси

1. Державне агентство розвитку туризму України. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>
2. Всесвітня туристська організація (ЮНВТО) URL : <http://lvivmun.sii.org.ua/unwto/>
3. Національна туристична організація України. URL : <https://nto.ua/>